

Tělesná výchova a sport na ČVUT v Praze – srovnání tří základních historických období

Zdeněk VALJENT

Ústav tělesné výchovy a sportu, ČVUT v Praze

Česká republika

REZUMÉ

Autor ve své studii porovnává tělesnou výchovu a sport na ČVUT v Praze ve třech historických obdobích : 1910 – 1939; 1952 – 1989; 1990 – současnost.

Zaměřuje se na komparaci v těchto aspektech – počty sportujících studentů, četnost jejich pohybové aktivity, počet sportovních odvětví, zahraniční akce, finanční náročnost sportování studentů, sportovní úspěchy.

Klíčová slova

Historie, technická univerzita, tělesná výchova, sport, srovnání

ÚVOD

Sportovními historiky je za počátek vysokoškolského sportu v Čechách uznáván rok 1910, kdy do funkce „učitele sportovních her při české univerzitě v Praze“ nastoupil Dr. František Smotlacha (Smotlacha, 1921). I když skromné pohybové aktivity české vysokoškolské mládeže se dají vystopovat již daleko dříve (především činnost Adolfa Hájka jako zakladatele Akademického tělocvičného spolku v Praze v letech 1847 – 48), je možno s tímto historickým vymezením souhlasit. Smotlachův Vysokoškolský sport Praha se stal od svého vzniku až do roku 1939 nepřehlédnutelnou organizací umožňující vysokoškolským studentům pravidelné pohybové aktivity širokého rozsahu. Jinou kvalitativní etapu vývoje vysokoškolského sportu založenou především na bázi povinnosti pak přineslo totalitní období v období 1952 – 1989. Další vývojovou změnu přineslo i poslední období, které začalo sametovou revolucí v roce 1989 a s menšími změnami souvisejícími se vznikem Ústavu tělesné výchovy a sportu na ČVUT v roce 2007 trvá až do současnosti. V následující studii budou srovnávány tato tři vývojová období.

Již na začátku je nutno si ale přiznat, že porovnávání některých vybraných aspektů v těchto různých obdobích a navíc ještě v různých politických systémech lze velice obtížně. Použitá statistická čísla se totiž nemusí vždy úplně přesně vztahovat k vymezeným předmětům. I přes tyto menší nepřesnosti však získaná čísla mnohé naznačují a zejména ukazují, jakou pozici si tělesná výchova a sport u studentů v různých historických obdobích získaly.

POČTY STUDENTŮ NA TĚLESNÉ VÝCHOVĚ

První větší statistické zpracování své činnosti vydal Dr. Smotlacha za *školní rok 1923/24* (Smotlacha, 1924). Jestliže k jeho statistickým údajům přidám i známé údaje o počtech studentů na pražské technice (Program, 1924) (i pražské univerzitě (UK, 1924)) a údaje z jeho druhé knihy, pak lze vypočítat i návštěvnost všech pražských studentů na cvičení Vysokoškolského sportu Praha - **44,8 %** (Smotlacha, 1934).

Z vyčtených čísel lze usoudit, že již v tomto období navštěvovalo všechny formy cvičení ve VS více studentů pražské techniky, než univerzity. Proto se dá usuzovat, že studenti pražské techniky měli účast na cvičení více jak padesátiprocentní. I když Dr. Smotlacha tehdy přiznal, že přehled účasti není přehledem “pravidelné činnosti”, přesto

zhodnotil tehdejší situaci následujícími slovy:” Z uvedených čísel vysvítá, “V.S.” jest největší institucí studentské tělesné výchovy a studentského sportu v celém světě”(Smotlacha, 1925).

Další velké statistické zpracování přinesl Dr. Smotlacha v době největšího rozmachu VS v Praze, za školní rok 1932/33. Tehdy chodilo do všech oddílů VS celkem 3389 studentů ČVUT (3069 mužů a 320 žen). Když celkový počet zapsaných studentů tvořil v letním semestru 5368 studentů, znamená to, že sportovat chodilo do VS **63,13 %** studentů (Program, 1933).

Pro zajímavost, studentů UK se zapsalo ve VS 3447 (2836 + 611), a jestliže na celé univerzitě jich bylo evidovaných 10681 (8360 + 2321), pak řízeně jich sportovalo celkem 32,3 %; z toho chlapců 33,9 % a děvčat 26,3 % (UK, 1933).

Jestliže se v některých publikacích uvádí, že ve třicátých létech minulého století navštěvovala organizaci VS v Praze až 1/3 studentů, pak autoři měli na mysli jistě jen studenty Univerzity Karlovy (Čáp, 1978). Z uvedených čísel je totiž zřejmé, že studentů ČVUT se sportu účastnilo až 2 x více.

K dalšímu srovnání lze přistoupit až z “poúnorových” ne úplně přesných čísel školního roku 1948/49. Tehdy chodilo na volitelnou TV 1385 studujících techniků a 1609 studentů univerzity (AUK, 1960). Jestliže z tehdejších známých údajů se dá usuzovat, že na techniku bylo zapsáno kolem 16 tisíc studentů a na univerzitu kolem 19 tisíc studentů, pak to znamená, že volitelná tělesná výchova stála na okraji zájmu studentů (Program, 1948; Kavka, Petrůň, 1990). Možná byli uspokojeni s tehdy povinnou brannou výchovou, která v sobě obsahovala mnoho sportovních prvků. Dá se spočítat, že tehdy navštěvovalo volitelnou tělesnou výchovu jak na technice, tak i na univerzitě kolem **8,5 %** studentů, což byl velice malý počet.

Úplně jiných tendencí dosáhla tělesná výchova po roce 1952, kdy došlo ke zřízení kateder tělesné výchovy na všech vysokých školách a k provozování povinné TV. Zdá se, že vrcholem celého totalitního období byl konec padesátých let, kdy byly již do praxe zavedeny všechny systémové změny. Již ve školním roce 1958/59 bylo zaznamenáno, že povinnou TV navštěvovalo **92,7 %** studentů ČVUT a kromě toho dalších **45,5 %** z nich se účastnilo (nepovinné) fakultativní sportovní činnosti. Maximem byla nejspíše účast studentů fakulty elektrotechnické v následujícím roce, když až **67,5 %** z nich navštěvovalo fakultativní sportovní oddíly (ACVUT, 1959).

Mnoho údajů se nedochovalo z doby po sametové revoluci, takže musím brát zavedek i údajům jen jedné fakulty, a to opět elektrotechnické. V zimním semestru školního roku 2002/2003 se zapsalo do TV 1116 studentů 1. ročníku, 419 studentů 2. ročníku, a celkem 812 studentů vyšších ročníků (3.- 6. ročník a doktorandi). Vychází, že tehdy se zúčastňovalo povinné TV 31,1 % a volitelné TV 16,5 % studentů, celkem tedy **47,6 %** studentů (AKTV, 2002).

Ze dvou údajů (rok 2007 a 2011) lze vidět, jak se vyvíjel počet navštěvujících studentů TV po ustanovení UTVS ČVUT, když ubývalo na fakultách povinné TV a ústav byl nucen cílevědomou činností přilákat studenty na volitelnou TV. V zimním semestru roku 2007/08 bylo na TV zapsáno 8110 studentů (ke dni 31.10.2007 studovalo na ČVUT bez doktorandů 20439 studentů). Na volitelnou TV chodilo 1871 studentů, tj. 9,2 % (celkem **39,4 %**). V zimním semestru roku 2011/12 bylo na TV zapsáno 9209 studentů (ke dni 31.10.2011 studovalo na ČVUT bez doktorandů 21 318 studentů); volitelnou TV navštěvovalo 3880

studentů (18,2 % všech studentů) a celkem navštěvovalo TV **43,2 %** (Neuman, 2011; Kubrová, 2011).

Tabulka č. 1 – Srovnání účasti studentů ČVUT na řízené výuce TV (sportu) v různých obdobích

Rok	Studentů celkem (n)	TV a sport (počet, procenta)				Celkem v %
		povinná	%	volitelná	%	
1923/24	5805	0	0	8518*	44,8	44,8**
1932/33	5368	0	0	3389	63,1	63,1
1949/50	16000	0	0	1385	8,5	8,5
1958/59	5777	5355	92,7	2627	45,5	138,2
1958/59	1811- jen FEL	?	92,5	1223	67,5	160,0***
2002/03	4935- jen FEL	1535	31,1	812	16,5	47,6
2005/06	5615- jen FEL	1934	34,5	800	14,3	48,8
2007/08	20439	6171	30,2	1871*	9,2	39,4*
2011/12	21318	5329	25,0	3880*	18,2	43,2*

* jedná se o každé přihlášení na jednotlivé sporty (jedna osoba mohla chodit na více sportů)

** číslo platné pro všechny pražské vysokoškoláky; technici ve skutečnosti chodili ve větším počtu, nejspíše až 50 % z nich

*** není známa přesná účast na povinné TV (je přebrán podobný údaj 92,5 % z roku 1958/59)

ČETNOST POHYBOVÉ AKTIVITY

Ve školním roce 1932/33 Doc. Smotlacha zaevidoval ve svém VS Praha celkem 7056 vysokoškolských studentů (z toho z ČVUT skoro polovinu – 3389). Všichni tito studenti byli přihlášení do jednotlivých oddílů celkem 24 743 krát (Smotlacha, 1934). Z těchto čísel se dá usuzovat, že každý ze studentů navštěvoval v průměru za celý školní rok ve Vysokoškolském sportu 3 – 4 sportovní odvětví, což znamená, že tito sportovně naladěni studenti měli dostatečně vysokou četnost různé sportovní činnosti. A to zcela dobrovolně!

K ještě vyšším číslům dojdeme na konci padesátých let minulého století, v době totality. Byla to doba, kdy si učitelé tělesné výchovy na vysokých školách prosadily 3 hodiny povinné TV týdně kvůli nácvičku na Celostátní spartakiádu 1960 a i ve společnosti se tehdy vyvíjely tlaky na 1 hodinu řízené TV denně (ACVUT, 1959). Výsledkem bylo, že kromě těchto 3 hodin povinné tělesné výchovy například 67,5 % studentů fakulty elektrotechnické a fakulty ekonomicko - inženýrské ještě sportovalo navíc ve fakultativních (nepovinných) sportovních oddílech.

Pedagogové tehdy tvrdili, že 15 % vysokoškolských posluchačů požadavek na 1 hodinu organizované TV denně naplnilo (Čáp, 1978).

Otázku “Jak často vykonáváte sportovní a tělovýchovnou činnost týdně?” jsem položil ve své disertační práci studentům ČVUT v roce 2008 a řešil, jaký je rozdíl mezi studenty nastoupivšími do studia v 1. ročníku a studenty vyšších ročníků majících za sebou ukončené alespoň 4 semestry studia. U studentů vyšších ročníků zjistil následující výsledky: denně sportovalo 4,8 % studentů (oproti 4,2 % studentům 1. ročníku); 4 – 5 x týdně sportovalo 14,3 % studentů (10,4 %), 2 – 3 x týdně 45,3 % (33,8 %), 1 x týdně 20,7 % (33,3 %), 1 x za 14 dní

5,7 % (6,7 %), aspoň 1 x za měsíc 5,2 % (5,3 %) a nikdy pak 4,1 % (6,3 %). Výsledkem pak bylo, že studenti vyšších ročníků sportují o 16 % častěji, než studenti 1. ročníku (Valjent, 2010).

Zajímavé je následující tabulkové srovnání mezi studenty ČVUT z roku 1975 ze souboru Doc. Béma a studenty z mého souboru z roku 2008, které je vytvořeno zpracováním úplně stejných otázek (Bém, 1975).

Tabulka 37 - Srovnání vybraných sportovních aktivit mezi studenty ČVUT z roku 1975 a z roku 2008 vykonávaných individuálně a mimo školu (vše v %)

Jak často ..?	Pravidelně	Pravidelně	Nepřavidelně	Nepřavidelně	Zřídka	Zřídka	Vůbec	Vůbec	Rozdíl pravidelně	Rozdíl vůbec
Rok	1975	2008	1975	2008	1975	2008	1975	2008	08-75	08-75
Turistika	15,2	25,1	47,2	41,8	23,3	27,0	14,3	6,0	+ 9,9	- 8,3
Výběhy	9,3	11,0	26,9	23,1	23,5	21,9	40,2	44,1	+ 1,7	+ 3,9
Kolo	7,6	21,5	30,2	37,9	22,4	27,5	39,7	13,1	+13,9	- 26,6
Plavání	15,8	16,7	47,4	34,1	24,5	31,0	12,3	18,2	+ 0,9	+ 5,9
Bruslení	3,3	7,4	13,4	21,3	24,1	29,1	59,2	42,2	+ 4,1	- 17,0
Lyže sj.	22,9	17,9		15,8	26,5	31,2	50,6	35,1	- 5,0	- 15,5
Fitness	5,9	20,7	15,5	14,5	21,9	16,2	56,8	48,7	+14,8	- 8,1
Příroda	16,4	25,6	31,2	28,7	32,8	36,7	19,6	9,0	+ 9,2	- 10,6

I když ze všech stran slyšíme, jak se nyní současná mládež oproti minulým letům méně zajímá o pohybovou aktivitu, výsledky mluví spíše o opaku. Z tabulky lze vyčíst, že *všem zde uvedeným sportovním aktivitám kromě sjezdového lyžování se současní vysokoškoláci věnují „pravidelněji“, než studenti studující před 33 lety.* V kategorii „vůbec“ pak současní vysokoškoláci prohrávají jen v kondičním výběhu a plavání. Ve všech dalších sportech jsou studenti vyšších ročníků v roce 2008 aktivnější.

Vysvětlení, proč tomu tak je, se nabízí dvě:

1) Jedná se zde o sportovní odvětví patřící převážně do individuálních sportů. Dá se předpokládat, že dříve se studenti zajímali spíše o kolektivní sporty míčového charakteru, které se v mojí nabídce (resp. u Béma) k hodnocení neobjevily.

2) V otázce se ptáme na pohybové aktivity prováděné mimo školu a individuálně. Je možné, že dříve studenti dávali více přednost sportu řízenému ať již tělovýchovnými jednotami nebo školou (Valjent, 2010).

Z předložených výsledků je patrné, že nejvíce sportovali studenti na konci padesátých let minulého století. Z nich to bylo 15 % denně a 2/3 z nich alespoň 4 x týdně. Následují nejspíše současní studenti vyšších ročníků a pak studenti ze sedmdesátých let minulého století. Ve 30. letech minulého století se věnovala sportu asi jen 1/3 až polovina studentů, zato také skoro každý den.

POČET SPORTOVNÍCH ODVĚTVÍ, ZAHRANIČNÍ AKCE

Ve Smotlachově éře Vysokoškolského sportu Praha do něj patřilo mnoho sportovních odvětví, skoro by se chtělo říci, že skoro všechna v té době známá. Byla to i taková, která si dnes ve výuce TV nebo i v oddílech VŠTJ vůbec neumíme představit. Např. různé formy

motocyklového a automobilového sportu, jízda na koni, zápas, skoky do vody, bruslení a sáňkování v přírodě, ragby, horolezectví, skauting, sportovní střelba a vodní pólo. Přímou úžasnou bylo organizování zahraničních sportovních akcí. Návštěva evropských zemí mnoha turistickými a sportovními oddíly VS nebyla žádnou mimořádnou akcí. Vysokoškoláci si troufali i na cesty do některých částí Asie a Afriky (Smotlacha, 1934).

Naopak, v totalitní době byl rozsah sportů ve všech formách činnosti KTV značně sešnorován a týkal se především těch základních olympijských sportů přispívajících k získání dostatečné fyzické zdatnosti. Také zahraniční akce byly značně omezené a zaměřené především většinou jen na návštěvy socialistických států.

V nové demokratické společnosti po roce 1989 se počet sportů začleněných nějakým způsobem do činnosti na VŠ opět zvyšuje a v roce 2011 dosahuje ve všech formách činnosti ÚTVS a VŠTJ počtu blízkému se padesátce. Smotlachově éře se již však zřejmě především z finančních důvodů nikdy nevyrovná. Po otevření hranic je snahou ÚTVS vrátit se ohledně zahraničních akcí do starých Smotlachových pořádků. To se víceméně daří, vše je jen otázkou sehnání financí. Zjednodušeně se dá současný stav charakterizovat slovy: “Když si jakýkoliv asistent vymyslí smysluplnou a dostatečně fyzicky náročnou akci, sežene na ni dostatečný počet studentů a finance, může ji uskutečnit.”

Za příklad mohou sloužit všechny náročné akce Mgr. Romana Tomčíka zaštitěné tělovýchovnou jednotou (přechod Grónska, výstup na Elbruz, turistika na Yukonu v Kanadě apod.(Valjent, 2008)).

FINANČNÍ NÁROČNOST SPORTOVÁNÍ STUDENTŮ

V období I. republiky stát přispíval na tělesnou výchovu vysokoškoláků značně omezeně. Byly to spíše mimořádné příspěvky na určité vybrané náklady. Doc. Smotlacha hledal všechny způsoby, jak studentům jejich milovaný sport zlevnit a byl známý svými hesly “Drahé sporty studentům levně” či „Krkonoše českému studentstvu“. I tak však všichni studenti platili členské příspěvky, i když dosti nízké. Je dnes skoro nepředstavitelné, jak se mohli věnovat tak náročným sportům jako byl motocyklový a letecký sport, jízda na koni apod., i když platili jen asi 50 % všech nákladů.

V socialistické společnosti pak nastoupil druhý extrém – tělesná výchova a sport byl většinou pro studenty plně zdarma či za symbolickou cenu. Rozsah sportovních možností byl však omezen a zaměřen na olympijské sporty či základní sporty rozvíjející fyzickou zdatnost.

V současné éře došlo k částečnému zachování financování tělesné výchovy a sportu posluchačů vysokých škol. Povinná tělesná výchova u základních sportovních odvětví je pro studenty stále zdarma, u finančně nákladnějších sportů studenti na výuku přispívají (maximem je semestrálních 1600 Kč na golf a 800 Kč na bowling). Podobné to je u výcvikových kurzů, kde si mohou studenti vybrat od nejméně nákladných za 1100 Kč až po velice nákladné, kolem 9000 Kč za lyžování v Alpách.

SPORTOVNÍ ÚSPĚCHY

I když platí, že počet sportovních úspěchů studentů, absolventů a zaměstnanců ČVUT se víceméně nijak nemění, pravdou je, že se postupně snižuje jejich počet ve sportovních odvětvích společensky nejvíce ceněných. Před vznikem VS v Praze, těsně po jeho vzniku i v období jeho nejvyššího rozkvětu získávali nejvyšší mety i cyklisté, tenisté a hokejisté. Trénink totiž ještě nezabíral tolik času a ani dlouhé cestování ještě nebylo tak časté. V

totalitní éře vynikali volejbalisté, basketbalisté a vodáci, vynikající atleti přetrvávali v obou obdobích. V porevolučním období již na ČVUT nestudoval žádný vrcholový fotbalista, hokejista ani tenista, dokonce už ani žádný volejbalista, basketbalista a překvapivě ani atlet. Hlavním důvodem je nejspíše obtížné studium na ČVUT, ze kterého je navíc obtížné se uvolňovat na časově pevně dané tréninky družstva. Vrcholový trénink již mohou absolvovat pouze studenti – sportovci věnující se individuálnímu sportu. Proto v tomto období vynikají nejvíce veslaři, jednotlivci v bojových uměních, v tancích apod.

Dalším faktem je ústup ze slávy vlastních vysokoškolských jednot. Ve Smotlachově éře kromě několika málo výjimek (hokejisté, atleti apod.) všichni vynikající sportovci - vysokoškoláci startovali za Vysokoškolský sport, což byla v té době vysoce ceněná a slavná značka dosahující mnoha desítek domácích mistrovských titulů a mnoha mezinárodních úspěchů. V době nesvobody se snažila na tyto úspěchy navázat Slavia VŠ Praha, což se jí v několika sportovních odvětvích i za cenu poskytnutí individuálních studijních plánů dařilo (volejbal, basketbal, judo, krasobruslení, plavání, atletika, vodní slalom). V té době však již druhá silná skupina vysokoškoláků startovala i za jiné civilní kluby. V porevolučním období ještě existuje oslabený VŠ Praha, většina sportovců – vysokoškoláků se však již připravuje v civilních, armádních či policejních klubech. Velice výjimečně ještě získávají na české sportovní scéně úspěchy v podobě mistrovských titulů i členové 4 domácích VŠTJ (softbal, stolní tenis, frisbee).

Na závěr se patří vyzdvihnout i jména největších sportovních osobností ČVUT. Mezi nimi by neměli chybět hokejisté – několikanásobní mistři Evropy (Jan Palouš, Otakar Vindyš, Josef Šroubek, Karel Hromádka) a mistři světa (Bohumil Modrý, Přemysl Hainý, Miloslav Charouz); dvojnásobný světový rekordman ve vrhu koulí František Douđa; dvojnásobný olympický vítěz v kanoistice na 1000 m Josef Holeček; dvojnásobní mistři Evropy ve volejbalu Zdeněk Bumbala Milan Purnoch a mistři světa ve vodním slalomu bratři Benhákové a Jaroslav Pollert. Velice cenné jsou i úspěchy z poslední doby, kdy veslaři Milan Brunčvík a Jitka Antošová se umístili na Olympijských hrách v Pekingu na 5. a 6. místě.

ZÁVĚR

Každé ze tří uvedených období mělo v hodnocených aspektech své klady i zápory. Ve Smotlachově éře studenti měli možnost se realizovat v největším počtu sportů, dosahovali také vysokých sportovních úspěchů. V totalitní době se dosahovalo díky povinnosti nejvyšší návštěvnosti na tělesné výchově, i když tehdy studenti měli velký zájem i o nepovinnou TV. Studenti dosahovali také vynikajících mezinárodních výsledků a byla jim poskytnuta na TV nejvyšší finanční pomoc. Současná porevoluční etapa vyniká především v nesmírných možnostech pro organizování různých sportovních akcí, i nadále však stále trvá finanční příspěvek státu.

LITERATURA

ACVUT, Fond Rektorát, Katedry TV 1958- 60, Zpráva o činnosti KTV FEL ve školním roce 1958/59 pod č.j. 4897/0610 ze dne 13 července 1959

ACVUT, Fond Rektorát, Katedry TV 1958- 60, Zpráva o činnosti KTV FEL ve školním roce 1959/60

Archiv KTV FEL ČVUT, Zápisy z porady KTV FEL školního roku 2002/2003

AUK, Př.F UK, karton 33, 1921 – 53 (60), inv. Č. 487 – Rudolf Kříž k děkanátu Př.F. UK

pod č.j. 1654/49

- Bém, J. Analýza tělocvičné aktivity posluchačů ČVUT, ubytovaných v kolejích na Strahově, se zaměřením na jejich účast a postoje v denní a víkendové pohybové rekreaci. Závěrečná zpráva subdílčího výzkumného úkolu č. VII.- 13- 4/61b. Praha: SvF ČVUT, 1975
- Čáp, A. Vývoj tělesné výchovy na vysokých školách a vysokoškolského sportu u nás. 1978, strojopis
- Kavka, F., Petráň, J. *Dějiny Univerzity Karlovy IV. 1918 – 1990*. Praha: UK, 1990
- Kubrová, M. Výpočetní informační centrum ČVUT, počty studentů
Program na studijní rok 1924/25. Praha: ČVUT, 1924
Program na školní rok 1933/34. Praha: ČVUT, 1933
Program na školní rok 1948- 49. Praha: České vysoké učení technické v Praze, 1948,
- Smotlacha, F. *O tělesné výchově na českých vysokých školách (Vysokoškolský tělocvik a sport 1908- 20)*. Praha: s.n., 1921
- Smotlacha, F. *Kniha o tělesné výchově na vysokých školách v ČR*. Praha: ÚTVS, 1925
- Smotlacha, F. *Kniha o Vysokoškolském sportu*. Praha: Nová tělesná výchova, 1934
- Univerzita Karlova v Praze v roce 1923 – 24. Praha: Státní tiskárna, 1924
- Univerzita Karlova v Praze v roce 1932 – 33. Praha: Státní tiskárna, 1933
- Valjent, Z. Atraktivní tělovýchovné kurzy na VŠ- historie a současnost. *Studia Kinanthropologica*, 2008, ročník 9, číslo 1, s. 201- 206.
- Valjent, Z. *Aktivní životní styl vysokoškoláků (studentů FEL ČVUT v Praze)*. Praha: Nakladatelství ČVUT, 2010, s. 76
- Záznamy Dr. Luboše Neumana, vedoucího pedagogického oddělení ČVUT

PHYSICAL EDUCATION AND SPORT AT THE CTU IN PRAGUE – IN COMPARISON WITH THREE BASIC HISTORICAL PERIOD

Zdeněk VALJENT

**The Institute of Physical Education and Sport
Czech republic**

SUMMARY

The author compares in his study physical education and sport at CTU in Prague in three historical period : 1910-1939, 1952-1989, 1990- to the present. He focuses on the comparison in these aspects – the number of students who are doing some sport, frequency of their physical activities, the number of sport branches, foreign actions, financial demands of student sport activities, sport success.

Key words

History, technical university, physical education, sport, comparison